

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, dnia 26 sierpnia 2021 r.

PS.I.431.25.2021. AK

**Pan
Aleksander Podgórny
Dyrektor
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie
ul. Kard. Wyszyńskiego 23
49-300 Brzeg**

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 8.06.2021 r. do 9.06.2021 przeprowadzono w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu kontrolę kompleksową w zakresie realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Wyniki kontroli zostały przedstawione w protokole.

Pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia się działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu, w kontrolowanym zakresie.

W wyniku kontroli ustalono, że Zastępca Dyrektora oraz pracownicy socjalni Centrum posiadają wymagane kwalifikacje. Nie wnosi się również uwag do zgodności wynagrodzeń pracowników socjalnych z wymogami określonymi w rozporządzeniu, w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r.

W związku z sytuacją pandemiczną panującą w roku 2020 odstępuje się od formułowania wniosków w zakresie nie podnoszenia przez pracowników socjalnych kwalifikacji, poprzez udział w szkoleniach.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Centrum nie realizowało zadań zleconych, określonych w art. 20 ustawy. W ramach zadań własnych jednostka nie realizowała zadań w zakresie:

- prowadzenia specjalistycznego poradnictwa;

- pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem;
- prowadzenia ośrodków interwencji kryzysowej;
- doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.

Na podstawie ustaleń kontroli stwierdzono:

- 1) uchybienie dotyczące: wadliwej podstawy prawnej w wydanych decyzjach;
- 2) nieprawidłowości w zakresie:
  - nie nadania przez Radę Powiatu Brzeskiego Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu statutu oraz nie określenia przez ten organ mienia przekazanego jednostce w zarząd, co stanowi naruszenie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r, poz. 305);
  - określenia przez Zarząd Powiatu Brzeskiego, w regulaminie organizacyjnym, zakresu zadań dla Centrum niezgodnie z treścią § 2 uchwały nr VI/16/99 Rady Powiatu Brzeskiego z dnia 25 lutego 1999 r. w sprawie utworzenia Centrum, co stanowi istotne naruszenie przez Zarząd art. 11 ust. 2 ustawy o finansach publicznych;
  - niezgodności przedmiotu działania Centrum określonego w § 6 regulaminu organizacyjnego z kompetencjami powiatu określonymi w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020

r., poz. 1876 ze zm.)¹;

- zatrudnienia pracowników Centrum na stanowiskach nieprzewidzianych w regulaminie organizacyjnym, co stanowi naruszenie zasad określonych w dokumencie przyjętym uchwałą nr 104/2015 Zarządu Powiatu Brzeskiego z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu, zmienioną uchwałą nr 243/2016 z dnia 15 listopada 2016 r.;
- ograniczania dostępu do usług Centrum osobom z niepełnosprawnością, co stanowi naruszenie art. 69 Konstytucji RP w związku z art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także art. 100 ust. 1 ustawy;
- nie posiadania przez Dyrektora Centrum kwalifikacji do sprawowania funkcji kierownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej - z uwagi na brak specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej, obejmującej minimum programowe, o którym mowa w art. 122 ust. 5 ustawy, co stanowi naruszenie art. 122 ust. 1 tej ustawy;
- upoważnienia Dyrektora Centrum przez Starostę Brzeskiego, w zakresie składania oświadczeń woli związanych z prowadzeniem działalności bieżącej powiatu, z naruszeniem art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U z 2020 r., poz. 920);
- nie przyjęcia w powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych ram finansowych oraz wskaźników realizacji działań, co nie spełnia wymogów określonych w art. 16b ust. 2 ustawy;
- nie wykonywania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych w zakresie realizacji celu: Wdrażanie Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych w zakresie podnoszenia świadomości społecznej i likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, co stanowi naruszenie obowiązku określonego w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy;
- nieterminowego sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, co stanowi naruszenie

---

¹ Zwana dalej: ustawą

- art. 19 pkt 17 ustawy;
- niepełnego uzasadniania prawnego decyzji, co stanowi naruszenie art. 107 § 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2021 r. poz. 735);
  - lakonicznego uzasadniania faktycznego decyzji o umieszczeniu w domu pomocy społecznej, co nie spełnia wymogów określonych w art. 107 § 3 k.p.a.;
  - uzależniania wyniku postępowania w sprawie o umieszczenie w domu pomocy społecznej od decyzji dyrektora domu pomocy społecznej, co stanowi naruszenie art. 59 ust. 2 ustawy;
  - nie informowanie stron o niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, co z uwagi na zaistnienie bezczynności organu - stanowi naruszenie zasad określonych w art. 59 ust. 3 ustawy, art. 8 k.p.a. w związku z art. 2 Konstytucji RP oraz art. 12 i 35 k.p.a.;
  - zakończenia postępowania w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej z naruszeniem art. 59 ust. 1 i 2;
  - wydania dokumentacji osobie nie będącej stroną w postępowaniu ani też jej przedstawicielem ustawowym, co narusza zasadę określoną w art. 100 ust. 1 ustawy oraz zasady określone rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734 ze zm.);
  - określenie w drodze uchwały szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt wyłącznie w mieszkaniach chronionych, co stanowi naruszenie art. 97 ust. 5 ustawy.

Skutki i zakres stwierdzonych nieprawidłowości zostały szczegółowo opisane w protokole kontroli. Jako przyczynę powstania nieprawidłowości uznano niedostateczną znajomość prawa lub nieodpowiednie stosowanie przepisów ustawy o pomocy społecznej, ustawy o finansach publicznych, ustawy o samorządzie powiatowym, k.p.a. oraz rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Do ustaleń protokołu Dyrektor Centrum wniósł zastrzeżenia, które z uwagi na przekroczenie terminu, o którym mowa w § 17 ust. 4 rozporządzenia Ministra

Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. (Dz.U z 2020 r., poz. 2285) – nie zostały uwzględnione.

Odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości uznano:

- Radę Powiatu Brzeskiego - w zakresie nie nadania Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu statutu oraz nie określenia przez ten organ mienia przekazanego jednostce w zarząd;
- Zarząd Powiatu Brzeskiego, w zakresie ustaleń regulaminu organizacyjnego Centrum;
- Starostę Powiatu Brzeskiego w zakresie zatrudnienia na stanowisku Dyrektora Centrum osoby nie posiadającej kwalifikacji ustalonych dla kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz wydania upoważnienia do składania oświadczeń woli związanych z prowadzeniem działalności bieżącej powiatu;
- Dyrektora Centrum w zakresie nadzoru nad realizowanymi przez jednostkę zadaniami pomocy społecznej.

Stwierdzone uchybienie i nieprawidłowości, z uwagi na ich charakter i wagę nie stanowią podstawy do negatywnej oceny jednostki. Nie generują również skutków o charakterze finansowym, niemniej wpływają negatywnie na jakość usług i realizację zadań określonych dla powiatu w ustawie.

Mając na uwadze odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości dotyczące:

- nie nadania jednostce statutu oraz nie określenia mienia przekazanego jednostce w zarząd;
- ustaleń regulaminu organizacyjnego Centrum;
- zatrudnienia na stanowisku dyrektora jednostki osoby nie posiadającej kwalifikacji oraz wydania upoważnienia do składania oświadczeń woli związanych z prowadzeniem działalności bieżącej powiatu.

odstępuje się od formułowania zaleceń pokontrolnych Dyrektorowi Centrum w powyższym zakresie.

Zawiadomienie w tym przedmiocie zostanie przekazane organowi założycielskiemu jednostki kontrolowanej zgodnie z art. 128 ust. 6 ustawy.

W związku z powyższym, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej,

zalecam:

- 1) zatrudnianie pracowników Centrum na stanowiskach przewidzianych w regulaminie organizacyjnym jednostki;
- 2) zapewnienie dostępu do usług Centrum osobom z niepełnosprawnością, zgodnie z wymogami art. 69 Konstytucji RP w związku z art. 9 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także art. 100 ust. 1 ustawy;
- 3) dostosowanie powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych do wymogów określonych w art. 16b ust. 2 ustawy;
- 4) wykonywanie powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych w zakresie realizacji jej celów zgodnie z 17 ust. 1 pkt 1 ustawy;
- 5) terminowe sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 6) redagowanie podstawy prawnej wydanych decyzji zgodnie z wymogami k.p.a.;
- 7) uzasadnianie prawne wydanych decyzji zgodnie z wymogami określonymi w art. 107 § 1 pkt 6 k.p.a.;
- 8) uzasadnianie faktyczne wydanych decyzji o umieszczeniu w domu pomocy społecznej zgodnie z wymogami określonymi w art. 107 § 3 k.p.a.;
- 9) prowadzenie postępowań w sprawach o umieszczenie w domu pomocy społecznej oraz wydawanie w tym zakresie decyzji zgodnie z art. 59 ustawy oraz k.p.a.;
- 10) powiadamianie stron o niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, zgodnie z art. 59 ust. 3 ustawy;
- 11) nie wydawanie dokumentacji osobom nie będącym stroną w postępowaniu o umieszczenie w domu pomocy ani też jej przedstawicielem ustawowym;
- 12) podjęcie działań w celu określenia przez Radę Powiatu Brzeskiego, w drodze uchwały szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych, zgodnie z wymogami art. 97 ust. 5 ustawy.

Pouczenie

1. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.
2. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
3. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków. Informację o sposobie wykonania zalecenia należy przesłać do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, na adres: ul. Piastowska 14, 45-082 Opole.
4. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa w punkcie 1, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.
5. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej.

Z up. Wojewody Opolskiego

Mieczysław Wojtaszek

Dyrektor

Wydział Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Rada Powiatu Brzeskiego, Starostwo Powiatowe w Brzegu, ul. Robotnicza 20, 49-300 Brzeg